

[Handelsministeren.]

tør vel siges her at være et karakteristisk træk, at der består et betydeligt antal mindre virksomheder.

Ifølge statistikken for 1960 findes der af direkte tegnende livsforsikringsselskaber i alt 19 danske samt statsanstalten for livsforsikring og 1 udenlandsk, medens ikke færre end 182 danske selskaber, heraf 86 aktieselskaber og 96 gensidige selskaber, driver skadesforsikring, hvortil kommer 73 udenlandske selskaber, som har oprettet generalagenturer her. Ud over de ovenfor nævnte gensidige skadesforsikringsselskaber findes 158 gensidige selskaber, som overvejende driver en lokalt begrænset virksomhed og er uden væsentlig betydning for konkurrencen på det samlede forsikringsmarked.

Et antal selskaber driver alene genforsikring. Det drejer sig om 10 selskaber inden for livsforsikring og 34 skadesforsikrings-selskaber, heraf 32 udenlandske med repræsentation her i landet.

Det store antal små forsikringsvirksomheder kan rumme et problem, fordi små selskaber ikke kan gøre den rette brug af hele den moderne forsikringsteknik, som er under hastig udvikling. Forsikringsvæsenets brug af moderne maskinel, helt frem til elektronregnemaskiner, kan føre til voksende vanskeligheder for de små selskaber. Måske ligger løsningen på dette specielle problem i en højere koncentrationsgrad inden for dansk forsikringsvæsen, måske i forskellige former for samarbejde mellem mindre virksomheder; begge veje vil være acceptable. I øvrigt bør man ikke glemme, at mange helt små virksomheder kan arbejde meget billigt, fordi deres udgifter til administration er meget små.

I forbindelse med konkurrencestrukturen bør det nævnes, at dansk forsikringsvæsen har livlig forbindelse med udlandet. Danske forsikringstagerer har således fri adgang til at dække deres forsikringsbehov ved tegning direkte i udlandet, idet valutaoverførsler for forsikringsydelse er liberaliseret. Et betydeligt antal udenlandske selskaber har endvidere etableret filialer og afdelinger her i landet og er herigennem medvirkende til at holde konkurrencen på forsikringsmarkedet levende. Det ligger i sagens natur, at forsikringstegning i udlandet navnlig benyttes af sagkyndige forsikringstagerer

inden for erhvervsforsikringen og kun i mindre grad af forsikringstagerer inden for det store og voksende område af dagliglivets forsikringer. Må jeg i samme forbindelse nævne, at det danske forsikringserhverv er overordentlig aktivt på genforsikringsområdet, og at der herigennem tilføres landet en ikke ubetydelig nettoindtægt i fremmed valuta.

Blandt erhvervets strukturproblemer vil jeg også nævne grænsedragningen mellem det private forsikringserhverv og det stadig voksende område for social tryghedsforsikring som f. eks. sygekasserne og arbejdsløhedskasserne. Afgrænsningen må naturligvis til enhver tid afhænge af den almindelige erhvervs- og socialpolitiske udvikling og vil også afhænge af de politiske grundsynspunkter, man fra forskellig side anlægger på ønskeligheden af, at dele af befolkningens behov for social tryghed dækkes ved det offentliges medvirken.

De lovpligtige forsikringer dækkes stort set af private forsikringsvirksomheder og i almindelighed på en måde, som ikke giver anledning til betænkeligheder. Et lille problem er det måske, om og i bekræftende fald hvilken provision der bør kunne beregnes ved tegning af lovpligtige forsikringer.

Den form, hvorunder konkurrencen foregår, har naturligvis også betydning for effektiviteten og hermed for de omkostninger, der gennem præmierne pålignes forsikringstagerne. Forsikringserhvervets akquisitionssystem har gennem tiderne ofte været kritiseret som en dyr form for kundebehandling. Sandsynligvis har systemet tidligere været kritiseret mere med rette end i dag, hvor den bedste del af akkvisitørstanden gennem systematisk uddannelse står langt bedre rustet til at varetage sit hverv, der rettelig bør tage sigte på ikke blot at varetage forsikringsselskabernes snævrere interesser, men også på at give forsikringstagerne fornøden vejledning, så de ikke i ukyndighed begår fejlgreb ved dækningen af deres forsikringsbehov. Jeg tror imidlertid, at den konsulentlignende virksomhed over for forsikringstagerne, der her allerede er påbegyndt, vil kunne yderligere udvikles ved forsikringserhvervets egen foranstaltning.

Det interessanteste, men måske også vanskeligste problem knytter sig til de